

Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Mińskiego w latach 2017-2022

Przygotowanie i wprowadzenie w życie powiatowych programów na rzecz osób niepełnosprawnych wynika z treści art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025r. poz. 913 z późn. zm.)

Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych jest dokumentem służącym realizacji polityki społecznej w ramach Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Mińskiego.

Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2022 zatwierdzony został Uchwałą Rady Powiatu Mińskiego Nr XVIII/224/16 z dnia 20 grudnia 2016 roku. Program zakładał podjęcie przez samorząd powiatowy, samorzady miejskie i gminne oraz organizacje i stowarzyszenia działające na terenie powiatu, zintegrowanych działań w celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym warunków do samodzielnego życia poprzez wspieranie profilaktyki, łagodzenie skutków niepełnosprawności, rozwój usług rehabilitacyjnych i wyrównanie szans tych osób oraz zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie potrzeb oraz podstawowych praw osób niepełnosprawnych. Misją programu zakładała umożliwienie osobom niepełnosprawnym z terenu Powiatu Mińskiego pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym i publicznym. Realizacja programu opierała się na 7 celach strategicznych.

Cel strategiczny nr 1: Zorganizowanie systemu informacji o uprawnieniach, usługach i świadczeniach w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie osoby zatrudnione na stanowiskach obsługi osób niepełnosprawnych udzielają kompleksowych informacji w zakresie uprawnień i ulg osobom zgłaszającym się po poradę oraz realizują zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

Ponadto PCPR prowadzi punkt konsultacyjno-informacyjny, w ramach którego osoby niepełnosprawne korzystają z porad doradcy ds. osób niepełnosprawnych, doradcy ds. orzekania o niepełnosprawności, prawnika, policjanta, interwenta kryzysowego, terapeuty ds. uzależnień i psychologów.

W latach 2017-2022 PCPR prowadził kampanię informacyjną dotyczącą możliwości ubiegania się o dofinansowanie ze środków PFRON w ramach Pilotażowego Programu „Aktywny Samorząd” poprzez umieszczanie artykułów promocyjnych na stronie www urzędu, w lokalnej prasie oraz bieżące tworzenie ulotek informacyjnych przedstawiających założenia programu. Na stronie www.pcpr-minskmaz.pl znajduje się zakładka aktualności, która informuje o bieżącej działalności instytucji i wszystkich realizowanych programach.

W omawianym okresie sprawozdawczym Powiatowy Urząd Pracy promował zatrudnianie osób niepełnosprawnych podczas organizowanych corocznie Mińskich Targów Pracy. Zainteresowanych pracodawców informowano o korzyściach wynikających

z zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Ponadto w siedzibie Urzędu dostępne były informacje o innych projektach skierowanych do osób niepełnosprawnych (ulotki, plakaty, broszury).

Cel strategiczny nr 2: Pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom w rozwiązywaniu codziennych problemów i zaspakajaniu podstawowych potrzeb bytowych.

System wsparcia w regionie opiera się na łączeniu bezpośredniej pomocy domowej, opieki instytucjonalnej oraz specjalistycznej terapii, dążąc do maksymalnego wydłużenia samodzielności podopiecznych. Kluczowym elementem są specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz programy asystenckie, które pozwalają osobom niepełnosprawnym na aktywny udział w życiu społecznym. Dopełnieniem tych działań jest opieka wychnieniowa, która realnie zapobiega wypaleniu domowych opiekunów, oferując im czas na regenerację i zadbanie o własne zdrowie. Równolegle realizowane jest wsparcie socjalne, obejmujące zasiłki celowe oraz pomoc osobom w kryzysie bezdomności, a także wczesna diagnostyka i terapie dla dzieci w ramach programu „Za życiem”.

Obecnie system przechodzi transformację w stronę usług środowiskowych, co jest rozwiązaniem korzystniejszym dla podopiecznych, jednak proces ten napotyka na poważne bariery. Największymi wyzwaniem są krytyczny brak kadry specjalistycznej (spowodowany niskimi płacami), inflacja drenująca fundusze samorządowe oraz konieczność utrzymywania podwyższonych standardów bezpieczeństwa w związku z pandemią COVID-19.

W sytuacjach wymagających stałego nadzoru i specjalistycznej pielęgnacji fundamentem pozostają Domy Pomocy Społecznej. Oprócz miejsca pobytu, wyżywienia i odzieży zapewniają wsparcie w podstawowych czynnościach życia codziennego, pielęgnację, opiekę higieniczną, niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych, kontakty z otoczeniem, edukację, rehabilitację, organizację czasu wolnego, przerwę i pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych. Jest to jednak obszar najbardziej kapitałochłonny, generujący ogromną presję na budżety gmin, które mierzą się z rosnącymi kosztami utrzymania mieszkańców oraz długim czasem oczekiwania na miejsca w placówkach specjalistycznych. Na terenie powiatu mińskiego funkcjonują trzy domy pomocy społecznej, które spełniają wymagane standardy i posiadają zezwolenia na ich prowadzenie. Każdy z domów ma określony typ, w zależności od tego, dla kogo jest przeznaczony i tak:

- **Dom Pomocy Społecznej św. Józefa w Mieni** – przeznaczony jest dla osób przewlekle somatycznie chorych (40 miejsc) i przewlekle psychicznie chorych (140 miejsc), łącznie 180 miejsc;
- **Dom Pomocy Społecznej „Jedlina” w Mieni** – przeznaczony jest dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (105 miejsc);
- **Dom Pomocy Społecznej w Kątach** – przeznaczony jest dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (50 miejsc).

Liczba osób korzystających z Domów Pomocy Społecznej w poszczególnych latach:

ROK	Dom Pomocy Społecznej		
	DPS św. Józefa	DPS „Jedlina”	DPS w Kątach

	w Mieni	w Mieni	
2017	213	115	53
2018	207	111	54
2019	207	110	54
2020	204	107	55
2021	201	104	54
2022	199	105	53
Razem	1231	652	323

Na terenie powiatu mińskiego działają również Środowiskowe Domy Samopomocy, które są placówkami dziennego pobytu. Celem działalności środowiskowych domów samopomocy jest przygotowanie uczestników do życia w społeczeństwie i funkcjonowania w środowisku, zdobywanie przez nich nowych umiejętności, zwiększenie ich samodzielności i zaradności, według ich indywidualnych możliwości psychofizycznych. Ponadto motywowanie do aktywności, wspieranie, a także zapobieganie izolacji społecznej tych osób. Środowiskowe Domy Samopomocy świadczą usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów. Na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Wojewodą Mazowieckim a Powiatem Mińskim, Powiat realizuje zadania związane z prowadzeniem i organizacją środowiskowych domów samopomocy przeznaczonych dla osób:

- z zaburzeniami psychicznymi,
- niepełnosprawnych intelektualnie,
- z zaburzeniami psychicznymi – ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz niepełnosprawnych intelektualnie.

Na terenie powiatu mińskiego funkcjonują trzy środowiskowe domy samopomocy, jeden prowadzony przez Powiat Miński i dwa prowadzone na zlecenie powiatu przez Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej.

Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi

Jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla 30 osób przewlekle psychicznie chorych. Ośrodek funkcjonuje od 2003 roku. Prowadzony jest przez CARITAS Diecezji Warszawsko - Praskiej na zlecenie powiatu a jego siedzibą jest budynek przy ul. Kościelnej 18 w Mińsku Mazowieckim.

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Gen. K. Sosnkowskiego 43 w Mińsku Mazowieckim przeznaczony jest dla 42 dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie. Wśród uczestników są również osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi i spektrum autyzmu. Dom prowadzony jest przez Powiat Miński.

Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi

Jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla 23 z zaburzeniami psychicznymi – ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi. Ośrodek rozpoczął swoją pracę od

1 listopada 2018 roku. Prowadzony jest przez CARITAS Diecezji Warszawsko - Praskiej na zlecenie powiatu a jego siedzibą jest budynek przy ul. Licealnej 3 w Mrozach.

Do wszystkich ww. placówek kierowane są osoby na podstawie decyzji administracyjnej wydanej z upoważnienia Starosty przez Dyrektora PCPR. Odpłatność za pobyt w ośrodku zależy od spełniania kryteriów dochodowych stosowanych w pomocy społecznej, jednakże w związku ze zmianą przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) od dnia 30 maja 2021 r. korzystanie z usług w środowiskowych domach samopomocy jest nieodpłatne.

Liczba osób korzystających ze Środowiskowych Domów Samopomocy w poszczególnych latach:

ROK	Środowiskowy Dom Samopomocy		
	Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi	Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy	Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi
2017	35	45	-
2018	35	47	10
2019	34	44	18
2020	33	45	24
2021	34	46	25
2022	35	46	26
Razem	206	273	103

W latach 2017–2022 funkcjonowanie środowiskowych domów samopomocy (ŚDS) przeszło znaczącą zmianę – od standardowej działalności stacjonarnej do pracy w warunkach restrykcji sanitarnych i czasowych zawieszonych działalności w okresie pandemii COVID-19.

W najtrudniejszych momentach pandemii głównie w 2020 r. oraz na przełomie 2020/2021 działalność placówek była czasowo zawieszana na mocy decyzji wojewody. Uczestnicy nie mogli wówczas przebywać fizycznie w ośrodkach.

Podczas lockdownów ŚDS-y wypracowały nowe formy kontaktu z podopiecznymi:

- Wsparcie telefoniczne i online: Zajęcia odbywały się za pomocą rozmów telefonicznych, skype oraz aplikacji Messenger, prowadzono regularne rozmowy z psychologami, pedagogami i terapeutami, aby przeciwdziałać izolacji społecznej uczestników,
- Pakiety terapeutyczne: Przygotowywano zestawy materiałów do ćwiczeń i prac manualnych, które były dostarczane uczestnikom do domów,

- Wsparcie w codziennych potrzebach: Pracownicy ŚDS pomagali w robieniu zakupów, wykupywaniu leków czy załatwianiu spraw urzędowych dla osób, które nie mogły opuszczać domów.

Po wznowieniu zajęć stacjonarnych wprowadzono liczne ograniczenia, określone w wytycznych sanitarnych:

- Praca w grupach i systemie zmianowym: Ograniczano liczbę osób przebywających jednocześnie w placówce, często dzieląc uczestników na mniejsze grupy przychodzące w różne dni lub godziny,
- Dystans i higiena: Obowiązywał wymóg zachowania dystansu, dezynfekcji rąk i pomieszczeń oraz stosowania środków ochrony osobistej przez personel,
- Ograniczenie usług dodatkowych: Niektóre domy tymczasowo rezygnowały z usług takich jak wspólne posiłki czy dowożenie uczestników, o ile nie pozwalały na to warunki sanitarne.

Mimo pandemii, nadrzędnym celem pozostało podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia (treningi samoobsługi) oraz zapobieganie marginalizacji osób z zaburzeniami psychicznymi.

Cel strategiczny nr 3: Zapewnienie równych szans osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do kształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Ten sześcioletni okres pokazał, że walka o równe szanse to proces ciągły, który musiał elastycznie reagować na nowe wyzwania, takie jak np. pandemia COVID-19. Dzięki połączeniu inwestycji z działaniami jak motywowanie do nauki udało się stworzyć system, który wspiera osobę niepełnosprawną na każdym etapie jej rozwoju – od przedszkola po dyplom wyższej uczelni i pierwsze kroki na rynku pracy.

Kluczową rolę w procesie kształcenia odgrywają Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne:

- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mińsku Mazowieckim**
- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sulejówku**

Działania realizowane przez poradnie to najważniejszy proces, od którego zależało uruchomienie jakiegokolwiek pomocy finansowej czy organizacyjnej dla dziecka:

- Wydawanie orzeczeń: Poradnie diagnozowały dzieci i młodzież, wydając orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego na dany etap edukacji (np. przedszkolny, wczesnoszkolny),
- Wydawanie opinii: Dokumenty te pozwalały na dostosowanie wymagań edukacyjnych, metod oraz form pracy do indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia.

Dzięki działaniom poradni, uczniowie na terenie szkół i przedszkoli mogli uzyskać realną pomoc:

- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna: Poradnie wskazywały na konieczność prowadzenia dodatkowych zajęć, takich jak logopedia, rewalidacja, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne czy socjoterapia,
- Wsparcie kadry pedagogicznej: Poradnie instruowały nauczycieli, jak pracować z konkretnym dzieckiem, aby proces integracji był skuteczny.

Konsultacje i badania

- Badania psychologiczno-pedagogiczne: Prowadzenie pogłębionych testów i wywiadów, które pozwalały określić barierę rozwojową (np. spektrum autyzmu, niepełnosprawność intelektualną czy ruchową),
- Wsparcie dla rodziców: Doradztwo w zakresie wyboru odpowiedniej placówki (szkoła masowa czy szkoła specjalna) oraz sposobów pracy z dzieckiem w domu.

Dzięki diagnozom poradni, w ramach wyrównywania szans edukacyjnych, gminy zapewniały dzieciom z orzeczeniami darmowy zbiorowy transport wyspecjalizowanymi busami oraz refundowały koszty ponoszone przez rodziców na dowóz dziecka do placówki edukacyjnej (Gmina Sulejówek, Gmina Latowicz i Gmina Dębe Wielkie). Od 2017 do 2022 roku koszty te znacząco wzrosły (nawet o 50% w niektórych gminach) z powodu wzrostu cen paliw, wynagrodzeń kierowców i wymogów bezpieczeństwa.

W celu zapewnienia bezpiecznego transportu, w 2021 roku Gmina Cegłów wystąpiła w wnioskiem w ramach obszaru D programu „Wyrównywania różnic między regionami III” o dofinansowanie projektu pn. „Zakup pojazdu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych”. Po weryfikacji przedłożonych dokumentów, decyzją Pełnomocników Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Powiat Miński otrzymał środki na realizację ww. projektu.

Koszt realizacji projektu wyniósł: 154.900,00 zł

Kwota przyznana przez PFRON: 92.520,00 zł

Kwota środków PFRON faktycznie wykorzystana na realizację projektu: 92.520,00 zł

Udział własny Gminy Cegłów w kwocie 62.380,00 zł

Zakupiony przez Gminę Cegłów mikrobus stanowił i nadal stanowi podstawowy środek transportu dla dzieci i młodzieży z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, które uczęszczają do placówek zlokalizowanych poza terenem Gminy Cegłów, tj. Zespołu Szkół Specjalnych im. Janiny Porazińskiej w Ignacowie oraz Zespołu Niepublicznych Specjalnych Placówek Oświatowych „Możesz więcej” w Nowym Zglechowie.

Na terenie powiatu mińskiego działają trzy placówki zajmujące się edukacją uczniów niepełnosprawnych, jedna placówka publiczna i dwie niepubliczne prowadzone przez stowarzyszenia.

Zespół Szkół Specjalnych im. Janiny Porazińskiej w Ignacowie

Placówka publiczna kształcenia specjalnego, działająca na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim, z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz z autyzmem.

W skład Zespołu Szkół Specjalnych wchodzi:

- Szkoła Podstawowa – dla uczniów z niepełnosprawnością umysłową w stopniu lekkim i umiarkowanym;
- Szkoła Przesposabiająca do Pracy - dla uczniów z niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym;
- Zespoły Rewalidacyjno – Wychowawcze (oddziały na terenie ZSS w Ignacowie i DPS w Kątach) - dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu znacznym i głębokim;
- Oddział przedszkolny – dla dzieci w wieku od 2,5 do 8 lat z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, wydanym przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

W dni nauki szkolnej uczniowie mają możliwość zamieszkiwania w internacie – Specjalnym Ośrodku Wychowawczym położonym 250 m od szkoły, prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. We wrześniu 2013 roku oddano do użytku nowo wybudowaną część, która posiada 10 sal lekcyjnych, bibliotekę, świetlicę, szatnię, stołówkę. Budynek jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, posiada windę, przestrzenne korytarze, w połączeniu z istniejącą szkołą stanowi nowoczesny kompleks edukacyjny.

Zespół Niepublicznych Specjalnych Placówek Oświatowych „Możesz więcej”

W skład Zespołu Niepublicznych Specjalnych Placówek Oświatowych „Możesz więcej” wchodzi:

- Przedszkole Specjalne,
- Szkoła Podstawowa Specjalna,
- Wczesne Wspomaganie Rozwoju,
- Zespoły Rewalidacyjno – Wychowawcze,
- Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy.

Do Zespołu przyjmowani są uczniowie z powiatu mińskiego i ościennych posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:

- z niepełnosprawnością ruchową w normie intelektualnej lub z upośledzeniem lekkim,
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- z autyzmem,
- z przewlekłymi chorobami, uniemożliwiającymi uczęszczanie do ogólnodostępnej szkoły,
- z upośledzenie głębokim (do Zespołów Rewalidacyjno – Wychowawczych).

Realizacja obowiązku szkolnego może trwać do ukończenia przez ucznia 24 roku życia. Dzieci do szkoły z całego powiatu są dowożone busami, zapewnionymi przez poszczególne gminy lub przez rodziców (każda gmina zwraca rodzicom koszty dowozu dziecka niepełnosprawnego do szkoły, będącego w obowiązku szkolnym)

W klasach szkolnych i oddziałach przedszkolnych uczy się od 2 do 4 uczniów. W każdym oddziale pracuje oligofrenopedagog lub inny specjalista w zależności od niepełnosprawności dziecka, zapewniona jest również pomoc asystenta osoby niepełnosprawnej. Wszystkie zajęcia są zindywidualizowane i dostosowane do potrzeb i możliwości dziecka.

Spoleczna Szkoła Podstawowa Specjalna „Otwartych Serc” oraz Spoleczna Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy „Otwartych Serc” w Sulejówku

Szkoła kształtuje uczniów na I i II etapie edukacyjnym oraz uczestników w zespołach rewalidacyjno–wychowawczych. Na poszczególnych etapach edukacyjnych obejmuje opieką uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim oraz ze sprzężonymi niepełnosprawnościami.

W przypadku osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną nauka odbywa się w zespołach rewalidacyjno–wychowawczych (lub prowadzone są zajęcia indywidualne na terenie szkoły lub domu – zgodnie z wytycznymi orzeczenia).

Kształcenie uczniów niepełnosprawnych może być prowadzone do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy:

20 rok życia – w przypadku szkoły podstawowej,

24 rok życia – w przypadku szkoły przysposabiającej do pracy,

25 rok życia – w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno – wychowawczych.

W 2017 roku stowarzyszenie otrzymało z Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej dofinansowanie na realizację projektu „Rozbudowa budynku Szkoły do kompleksowej rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej”. Budowa rozpoczęła się w październiku 2017 roku a jej zakończenie nastąpiło w listopadzie 2018 roku.

Decyzja pozwalająca na użytkownię budynku została wydana przez starostwo powiatowe dnia 30 sierpnia 2019r. Zrealizowanie tergo projektu było niezwykle ważne i potrzebne, aby zapewnić odpowiednie warunki uczniom z niepełnosprawnościami.

W celu ułatwienia dostępu do edukacji rozbudowano placówki dedykowane kształceniu osób z niepełnosprawnościami oraz te posiadające oddziały integracyjne. Kluczowym przykładem takiej inwestycji, łączącej rozwój ogólnej infrastruktury z potrzebami uczniów o specjalnych potrzebach, jest modernizacja Szkoły Podstawowej im. Szarych Szeregów w Górkach (gm. Dębe Wielkie). Inwestycja o wartości blisko 5,6 mln zł (z czego 3,6 mln zł stanowiło dofinansowanie z budżetu Mazowsza) została zakończona w 2022 roku. Obejmowała ona gruntowną rozbudowę, nadbudowę i przebudowę obiektu, dzięki czemu szkoła zyskała nowoczesne sale lekcyjne i przedszkolne, stołówkę, bibliotekę oraz specjalistyczne wyposażenie. Nowa, dostosowana przestrzeń pozwala na skuteczne włączanie uczniów niepełnosprawnościami w życie szkoły, zapewniając im komfortowe warunki nauki obok rówieśników w ich lokalnej społeczności.

Kolejny etap edukacji wspiera Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim poprzez dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się oraz w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” dofinansowanie kosztów edukacji na poziomie wyższym. Wsparcie w ramach ww. zadań realizowane jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i stanowi kluczowe narzędzie w walce z wykluczeniem cyfrowym i edukacyjnym.

Przyznane w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się środki, osoby niepełnosprawne mogą przeznaczyć na zakup np. laptopów, komputerów stacjonarnych, ale także na specjalistyczne oprogramowanie wspierające komunikację alternatywną (np. dla osób niewidomych czy niemówiących). Osoby potrzebujące przeszkolenia z zakresu obsługi nabytego sprzętu mają możliwość uzyskania dotacji w ramach programu „Aktywny Samorząd”.

W okresie pandemii COVID-19, która wymusiła przejście na edukację zdalną, posiadanie własnego, dostosowanego sprzętu stało się dla osób niepełnosprawnych jedynym sposobem na zachowanie ciągłości nauki i kontaktu ze światem, stawiając przed nimi zarówno nowe wyzwania, jak i szanse.

Kolejną ww. formą pomocy jest pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym w ramach Modułu II pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, adresowana do osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Realizacja Modułu II pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w poszczególnych latach:

ROK	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Wyplacone dofinansowanie
2017	43	43	58.656,00 zł
2018	34	34	104.679,00 zł
2019	41	41	89.689,00 zł
2020	35	35	108.115,00 zł
2021	38	38	155.732,00 zł
2022	40	38	111.138,00 zł
Razem	231	229	628.009,00 zł

Ogromną rolę w procesie w aktywnego wspierania i motywowania osób niepełnosprawnych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych odegrał również Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim, który skupiał się na indywidualizacji ścieżki zawodowej. Działania nie kończyły się na ofertach, ale obejmowały:

- Profilowanie wsparcia: Doradcy zawodowi i specjaliści ds. rozwoju przeprowadzali pogłębione wywiady, by dopasować rodzaj stażu do stopnia i rodzaju niepełnosprawności,
- Motywowanie: Doradcy klienta pełnili rolę mentorów, zachęcając osoby wykluczone do powrotu na rynek pracy po długich przerwach,
- Organizacja staży: PUP pełnił rolę pośrednika między osobą niepełnosprawną a pracodawcą, dbając o to, by stanowisko pracy było odpowiednio dostosowane.

Cel strategiczny nr 4: Aktywizacja i rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim realizuje zadania z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne według stanu na koniec każdego roku. Ponadto poza ewidencją bezrobotnych osoby niepełnosprawne rejestrują się jako osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu.

ROK	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako bezrobotne						
Kobiety	81	78	84	73	86	80
Mężczyźni	143	144	136	119	140	142
RAZEM	224	222	220	192	226	222
W tym ze względu na stopień niepełnosprawności						

Lekki	169	169	180	146	164	171
Umiarkowany	52	51	37	43	58	47
Znaczny	3	2	3	3	4	4

Powiatowy Urząd Pracy w latach 2017-2022 realizował zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w ramach których realizowane było m.in.:

- 1) Przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na podjęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej na jednego członka założyciela spółdzielni oraz na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu (art.12a);

ROK	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób	1	1	2	0	2	1
Środki PFRON	30.000,00 zł	30.000,00 zł	45.200,00 zł	0,00 zł	55.400,00 zł	63.185,00 zł

- 2) Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej (art.26e);

ROK	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba przystosowanych stanowisk	2	2	2	0	0	0
Środki PFRON	80.000,00 zł	90.000,00 zł	90.000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

- 3) Finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu zgodnie z art.11 (art.35a ust.1 pkt 6a);

ROK	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób	2	1	2	4	3	3
Środki PFRON	21.500,00 zł	11.300,00 zł	13.700,00 zł	28.200,00 zł	19.900,00 zł	4.669,00 zł

- 4) Finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych (art.40);

ROK	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób	0	1	2	0	2	2
Środki PFRON	0,00 zł	1.400,00 zł	6.700,00 zł	0,00 zł	4.000,00 zł	7.800,00 zł

Niepełnosprawni klienci PUP (bezrobotni i poszukujący pracy) uczestniczyli w zajęciach organizowanych w ramach Klubu Pracy, korzystali z usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, ofert szkoleniowych, stażu oraz innych instrumentów i usług rynku pracy.

W latach 2017 – 2019 Powiatowy Urząd Pracy realizował projekt pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie mińskim (II)” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja projektu zakończyła się 31 grudnia 2019 roku. Głównym celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy w powiecie mińskim. W projekcie wzięło udział 974 osób w wieku 18-29 lat pozostających bez pracy, zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne (należące do I lub II profilu pomocy), które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Pierwszeństwo udziału w projekcie przysługiwało **osobom niepełnosprawnym** oraz osobom długotrwale bezrobotnym.

Powiatowy Urząd Pracy był partnerem w projekcie pn. „Szansa na lepsze jutro”. Liderem projektu była Gmina Halinów/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Projekt realizowany był w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020, Oś priorytetowa IX, Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Celem głównym projektu była integracja osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, ukierunkowana na aktywizację społeczno-zawodową ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych. Projekt miał na celu wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywizacji zawodowej, poprzez zindywidualizowane wsparcie psychologiczne, prawnicze, doradztwo zawodowe oraz spersonalizowaną ofertę wysokiej jakości szkolenia. Projekt był realizowany w okresie od 01.01.2020 do 31.12.2020.

Powiatowy Urząd Pracy w terminie od 01.01.2020 r. do 31.12.2022 r. realizował projekt pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie mińskim (IV)” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa I Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. Uczestnikami projektu było 387 osób młodych bez pracy (208 kobiet i 179 mężczyzn) w wieku 18-29 lat w tym osoby z niepełnosprawnościami,

zarejestrowanych w urzędzie jako bezrobotne, spośród których co najmniej 60% stanowiły osoby, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET, przyjętą w PO WER 2014-2020. Uczestnikami projektu były również 727 osoby młode w wieku do 29 r.ż., pracujące oraz korzystające ze wsparcia w ramach ustawy COVID-19. Grupą docelową byli pracownicy przedsiębiorstw - wsparcie w ramach art.15zzb, przedsiębiorcy niezatrudniający pracowników - art.15zzc, pracownicy organizacji pozarządowych - art.15zze, korzystający ze wsparcia w ramach ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Pierwszeństwo udziału w projekcie przysługiwało osobom niepełnosprawnym oraz osobom długotrwale bezrobotnym.

Powiatowy Urząd Pracy był partnerem w projekcie pt. „Postaw na siebie”. Lider projektu to Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim. Przedsięwzięcie to realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020, Oś priorytetowa IX, Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Głównym celem projektu było zwiększenie potencjału społeczno-zawodowego 48 osób będących w pieczy zastępczej lub opuszczających tą pieczę. Projekt przewidywał kompleksowe wsparcie uczestników w zakresie zapobiegania zjawisku wykluczenia społecznego oraz poprawę ich sytuacji społeczno-zawodowej. Cel główny oraz cele szczegółowe zostały osiągnięte m.in. poprzez trening kompetencji społecznych, kursy zawodowe, działania integracyjne. Projekt realizowany był w terminie od 01.07.2019 r. do 30.06.2022 roku. Zadaniem Powiatowego Urzędu Pracy jako partnera w projekcie było udzielanie doradztwa zawodowego dla uczestników projektu.

Zakład Aktywności Zawodowej to jednostka, która działa w sferze zatrudnienia wspieranego dotycząca osób niepełnosprawnych. Zgodnie z wymogami prawnymi, uzyskanie statusu zakładu aktywności zawodowej warunkuje m.in.: zatrudnienie co najmniej 70% wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w ogóle zatrudnionych. Istotnym warunkiem jest również spełnienie wymogów dotyczących pomieszczeń, opieki medycznej oraz usług rehabilitacyjnych. Celem podstawowym zakładów jest zatrudnianie osób niepełnosprawnych z orzeczonym znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Placówki przygotowują te osoby, poprzez rehabilitację zawodową i społeczną, do samodzielnego i aktywnego życia w otwartym środowisku. Niepełnosprawni pracownicy zakładów aktywności zawodowej za swoją pracę pobierają wynagrodzenie. W Powiecie Mińskim działa Zakład Aktywności Zawodowej w Drożdżówce prowadzony przez Stowarzyszenie Aktywnej Innowacji Społecznej w Mińsku Mazowieckim. ZAZ zatrudnia 30 osób z orzeczonym znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności ze stwierdzonymi schorzeniami: choroba psychiczna, upośledzenie umysłowe lub autyzm. Zakład oferuje usługi gastronomiczne (w tym catering) oraz sprzątanie obiektów. Praca dla osób niepełnosprawnych jest szansą na rozwój i zaspokojenie wielu ważnych potrzeb. Część pracowników ZAZ-u po wielu latach izolacji społecznej i zawodowej ponownie odważyła się wrócić na rynek pracy. Dla pracowników Zakładu jest to często pierwsza praca, która oznacza dla nich nie tylko polepszenie sytuacji bytowej, ale przede wszystkim daje im

możliwość zwiększenia własnej wartości, podwyższenia samooceny. Praca daje osobom niepełnosprawnym szansę na rozwój zawodowy oraz osobowościowy. Dzięki niej pracownicy poszerzają swoje kwalifikacje i kompetencje. Praca w Zakładzie zapobiega procesowi izolacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Bardzo często praca w Zakładach Aktywności Zawodowej jest jedyną możliwością podjęcia pracy przez osoby niepełnosprawne oraz daje im możliwość spotkania się w gronie osób mających podobne problemy z którymi borykają się na co dzień.

Zakłady Pracy Chronionej to przedsiębiorstwa stwarzające warunki do pracy zarobkowej osobom, które z powodu niepełnosprawności nie mogą uzyskać pracy w zwykłych warunkach na otwartym rynku pracy. Większość pracowników zakładów pracy chronionej zatrudnionych jest na podstawie umowy o pracę. Mają oni te same prawa, obowiązki i przywileje, co pracownicy pełnosprawni w zwykłych zakładach pracy. Spełnienie warunków pracy chronionej zobowiązuje pracodawcę do zapewnienia doraźnej i specjalistycznej opieki medycznej oraz poradnictwa i usług rehabilitacyjnych. Na terenie Powiatu Mińskiego nie działa Zakład Pracy Chronionej. Najbliższy Zakład Pracy Chronionej znajduje się na ul. Brzeskiej 72, 08-110 Siedlce - PSI Spółdzielczy Producent Sprężyn oraz na ul. Korkowa 167, 04-549 Warszawa - Warszawskie Zakłady Kaletnicze "Noma" Spółdzielnia Inwalidów.

W ramach Modułu I, Obszar D Pilotażowego Programu „Aktywny Samorząd” - Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2017-2022 udzieliło wsparcia:

ROK	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób	0	0	0	0	1	0
Środki PFRON	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	1.244,00 zł	0,00 zł

Cel strategiczny nr 5: Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do rehabilitacji społecznej, leczniczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim odgrywa kluczową rolę w zapewnianiu osobom niepełnosprawnym dostępu do rehabilitacji społecznej i leczniczej na poziomie powiatu.

PCPR zajmuje się szeroko pojętą rehabilitacją społeczną, której celem jest integracja, aktywność i ułatwienie codziennego funkcjonowania osób niepełnosprawnych. Narzędziem do realizacji tych celów jest przede wszystkim efektywne dysponowanie środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Dzięki tym funduszom PCPR w Mińsku Mazowieckim może oferować konkretne formy wsparcia finansowego i organizacyjnego, które przekładają się na realną poprawę jakości życia mieszkańców powiatu.

W latach 2017-2022 wyglądało to następująco:

- **Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych** dało możliwość 14-dniowego wyjazdu, który łączył intensywną rehabilitację zdrowotną z integracją społeczną. Osoby niepełnosprawne miały zapewniony dostęp do specjalistycznych zabiegów, opiekę medyczną oraz kontakt z innymi ludźmi w podobnej sytuacji, co poprawia kondycję psychiczną i fizyczną.

Realizacja zadania w poszczególnych latach:

ROK	Dorosłe osoby niepełnosprawne z opiekunami		Dzieci i młodzież do 24 r.ż. ucząca się i niepracująca z opiekunami		RAZEM	
	Liczba osób	Środki PFRON	Liczba osób	Środki PFRON	Liczba osób	Środki PFRON
2017	76	80.857,00 zł	80	85.928,00 zł	156	166.785,00 zł
2018	96	110.983,00 zł	70	77.018,00 zł	166	188.001,00 zł
2019	90	107.053,00 zł	81	95.597,00 zł	171	202.650,00 zł
2020	145	154.047,00 zł	50	52.384,00 zł	195	206.431,00 zł
2021	175	242.560,00 zł	101	141.067,00 zł	276	383.627,00 zł
2022	242	332.049,00 zł	97	132.131,00 zł	339	464.180,00 zł

- **Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych** dało możliwość przebudowy lub doposażenia miejsca zamieszkania (np. podjazdy, windy, dostosowanie łazienki), zapewniając tym samym wolność poruszania się we własnym domu, dając możliwość samodzielnego korzystania z toalety czy bezpiecznego opuszczenia budynku bez pomocy osób trzecich.

Realizacja zadania w poszczególnych latach:

ROK	Dorosłe osoby		Dzieci i młodzież		RAZEM	
	Liczba osób	Środki PFRON	Liczba osób	Środki PFRON	Liczba osób	Środki PFRON
2017	7	89.949,00 zł	0	0,00 zł	7	89.949,00 zł
2018	7	91.764,00 zł	1	9.921,00 zł	8	101.685,00 zł
2019	8	98.280,62 zł	0	0,00 zł	8	98.280,62 zł
2020	9	104.593,00 zł	2	52.396,00 zł	11	156.989,00 zł
2021	10	208.115,00 zł	1	34.214,00 zł	11	242.329,00 zł
2022	12	263.637,00 zł	0	0,00 zł	12	263.637,00 zł

- **Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych** dało możliwość zakupu nowoczesnych technologii (np. komputery, oprogramowanie,

smartfony, tablety z oprogramowaniem „Mówik”) oraz urządzeń ułatwiających codzienne czynności (np. podnośniki, krzesła toaletowe, schodołazy), tym samym zapewniło kontakt ze światem oraz ułatwiło opiekunom codzienną pielęgnację osoby niepełnosprawnej.

Realizacja zadania w poszczególnych latach:

ROK	Dorosłe osoby		Dzieci i młodzież		RAZEM	
	Liczba osób	Środki PFRON	Liczba osób	Środki PFRON	Liczba osób	Środki PFRON
2017	12	50.354,00 zł	2	3.672,00 zł	14	54.026,00 zł
2018	19	41.772,00 zł	10	19.543,00 zł	29	61.315,00 zł
2019	19	65.615,52 zł	3	4.854,40 zł	22	70.469,92 zł
2020	30	87.099,00 zł	24	51.483,00 zł	54	138.582,00 zł
2021	41	117.217,00 zł	25	90.498,00 zł	66	207.715,00 zł
2022	28	99.179,00 zł	11	40.770,00 zł	39	139.949,00 zł

- **Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dało możliwość** pokrycia kosztów zakupu np. wózków inwalidzkich, aparatów słuchowych, protez czy pieluchomajtek, zapewniając tym samym mobilność i higienę.

Realizacja zadania w poszczególnych latach:

ROK	Dorosłe osoby niepełnosprawne		Dzieci i młodzież		RAZEM	
	Liczba osób	Środki PFRON	Liczba osób	Środki PFRON	Liczba osób	Środki PFRON
2017	227	292.236,00 zł	49	82.074,00 zł	276	374.310,00 zł
2018	205	280.282,00 zł	37	64.024,00 zł	242	344.306,00 zł
2019	249	375.053,63 zł	39	83.455,95 zł	288	458.509,58 zł
2020	285	441.883,00 zł	68	163.596,00 zł	353	605.479,00 zł
2021	265	468.853,00 zł	62	91.365,00 zł	327	560.218,00 zł
2022	250	481.422,00 zł	71	161.700,00 zł	321	643.122,00 zł

- **Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dało możliwość** zakupu urządzeń do ćwiczeń w warunkach domowych (np. rotory, maty, piłki, rowery stacjonarne), zapewniając ciągłość rehabilitacji po zakończeniu turnusu lub pobytu w szpitalu, co zapobiega pogarszaniu się stanu zdrowia.

Realizacja zadania w poszczególnych latach:

ROK	Dorosłe osoby niepełnosprawne		Dzieci i młodzież		RAZEM	
	Liczba osób	Środki PFRON	Liczba osób	Środki PFRON	Liczba osób	Środki PFRON
2017	16	21.269,00 zł	3	31.110,00 zł	19	24.379,00 zł
2018	19	29.203,00 zł	3	3.853,00 zł	21	33.056,00 zł
2019	14	17.993,40 zł	6	8.156,40 zł	20	26.149,80 zł
2020	40	80.538,00 zł	10	20.020,00 zł	50	100.558,00 zł
2021	24	71.385,00 zł	5	10.943,00 zł	29	82.328,00 zł
2022	37	79.630,00 zł	7	20.484,00 zł	44	100.114,00 zł

- **Dofinansowanie kosztów działania i tworzenia warsztatów terapii zajęciowej**

Na terenie powiatu mińskiego funkcjonują 2 warsztaty terapii zajęciowej:

- Warsztaty Terapii Zajęciowej DWP CARITAS w Mińsku Mazowieckim – organ prowadzący CARITAS Diecezji Warszawsko-Praskiej

Realizacja zadania w poszczególnych latach:

	Warsztaty Terapii Zajęciowej DWP CARITAS w Mińsku Mazowieckim			
	Liczba uczestników	Środki PFRON	Środki budżetu powiatu	Środki własne
2017	30	479.880,00 zł	53.320,00 zł	-
2018	30	497.880,00 zł	55.320,00 zł	-
2019	30	542.880,00 zł	60.320,00 zł	-
2020	30	614.880,00 zł	68.320,00 zł	-
2021	30	650.880,00 zł	72.320,00 zł	-
2022	30	776.880,00 zł	86.320,00 zł	-

- Warsztaty Terapii Zajęciowej „LEKO” w Okuniewie – organ prowadzący Fundacja „LEKO” od 2022 roku nastąpiła zmiana organu prowadzącego, zmieniła się również nazwa warsztatu - Warsztaty Terapii Zajęciowej „INTEGRACJA” w Sulejówku – organ prowadzący Fundacja „Świat Integracji” w Sulejówku

	Warsztaty Terapii Zajęciowej „LEKO” w Okuniewie			
	Liczba	Środki PFRON	Środki budżetu powiatu	Środki własne

	uczestników			
2017	30	479.880,00 zł	53.320,00 zł	-
2018	30	497.880,00 zł	55.320,00 zł	-
2019	30	542.880,00 zł	60.320,00 zł	-
2020	30	614.880,00 zł	68.320,00 zł	-
2021	30	650.880,00 zł	72.320,00 zł	-

	Warsztaty Terapii Zajęciowej „INTEGRACJA” w Sulejówku			
	Liczba uczestników	Środki PFRON	Środki budżetu powiatu	Środki własne
2022	30	776.880,00 zł	86.320,00 zł	-

Od 29 grudnia 2022 roku nastąpiło zwiększenie uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej „Integracja” w Sulejówku o 5 osób i warsztat liczy 35 uczestników.

W latach 2017–2022 funkcjonowanie WTZ podobnie jak środowiskowych domów samopomocy przeszło znaczącą zmianę – od standardowej działalności stacjonarnej do pracy w warunkach restrykcji sanitarnych i czasowych zawieszonych działalności w okresie pandemii COVID-19.

W związku z powyższym PFRON uruchomił program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – Moduł III. W ramach tego programu wprowadzona została możliwość uzyskania przez osoby niepełnosprawne pomocy finansowej w związku z wystąpieniem zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii. Pomoc finansowa w ramach Modułu III udzielana była osobom niepełnosprawnym, które w okresie od 9 marca 2020 roku do 6 grudnia 2020 roku utraciły możliwość korzystania (przez okres co najmniej 5 kolejnych następujących po sobie dni roboczych) z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej. Pomoc ta udzielana była w formie dofinansowania kosztów związanych z zapewnieniem opieki w warunkach domowych. Wysokość pomocy wynosiła 500 zł miesięcznie na jedną osobę niepełnosprawną, z tym że okres na jaki mogło zostać przyznane świadczenie pieniężne nie mógł być dłuższy niż 5 miesięcy.

Liczba złożonych wniosków ogółem w ramach w/w programu: 421; liczba złożonych wniosków spełniających wymogi programu (pozytywna weryfikacja formalna): 390; środki finansowe otrzymane na realizację Modułu III programu – pomoc Adresatom programu: 491.000,00 zł; środki finansowe wydatkowane na realizację Modułu III programu – pomoc Adresatom programu: 484.000,00 zł.

PCPR w Mińsku Mazowieckim oprócz zadań ustawowych realizuje również: **Pilotażowy Program „Aktywny Samorząd”**

Formy wsparcia, z których korzystały osoby niepełnosprawne w latach 2017 - 2022:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową w tym:

Obszar A –likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);

Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);

Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu).

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych);

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;

Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);

Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);

Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności).

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym);

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);

Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania).

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności).

Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w latach 2017-2022

Moduł	Obszar wsparcia i zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Wyplacone dofinansowanie
Moduł I	A-1	20	20	89.577,00 zł
	A-2	6	6	11.497,00 zł
	A-3	0	0	0,00 zł
	A-4	0	0	0,00 zł
	B-1	33	31	124.095,00 zł
	B-2	0	0	0,00 zł
	B-3	5	5	17.058,00 zł
	B-4	15	13	28.650,00 zł
	B-5	0	0	0,00 zł
	C-1	21	13	124.893,00 zł

	C-2	15	15	23.077,00 zł
	C-3	16	14	178.000,00 zł
	C-4	4	4	16.200,00 zł
	C-5	22	22	107.885,00 zł
	D	1	1	1.244,00 zł
Moduł II	—	231	229	628.009,00 zł
Razem	—	389	372	1.350.185,00 zł

W ramach systematycznego podnoszenia jakości świadczonych usług medycznych oraz modernizacji bazy zabiegowej, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej (SPZOZ) w Mińsku Mazowieckim zrealizował inwestycje w doposażenie placówki o łącznej wartości 19.971,98 zł. Całość nakładów została sfinansowana ze środków własnych jednostki, co pozwoliło na sprawne i celowe wzmocnienie kluczowych obszarów działalności:

1. Doposażenie pracowni fizykoterapii:

Zakupiono specjalistyczną lampę statywową typu SOLUX o wartości 2.279,00 zł. Inwestycja ta bezpośrednio podnosi standard oferowanych zabiegów ciepłolecznicznych, kluczowych w procesie rehabilitacji pacjentów zmagających się ze stanami zapalnymi oraz przewlekłymi bólami układu ruchu.

2. Zwiększenie ogólnych zasobów sprzętowych:

Przeznaczono kwotę 17.692,98 zł na zakup dodatkowego sprzętu medycznego. Działanie to miało na celu zwiększenie dostępności aparatury dla pacjentów oraz poprawę efektywności pracy personelu medycznego. Inwestycja ta pozwala na szersze wykorzystanie zasobów SPZOZ w codziennej diagnostyce i opiece medycznej.

Realizacja powyższych zakupów wpłynęła na poprawę standardów leczenia oraz zwiększenie komfortu pacjentów korzystających z usług placówki. Dzięki modernizacji wyposażenia, SPZOZ w Mińsku Mazowieckim umacnia swoją pozycję jako nowoczesny ośrodek zapewniający kompleksową opiekę medyczną.

Zestawienie działań z zakresu rehabilitacji społecznej i wsparcia

Zadanie/ Projekt	Organizacja	Budżet całkowity	Finansowanie zewnętrzne	Liczba beneficjentów	Efekty / Uwagi
Hipoterapia „Koń mój przyjaciół” (Edycja I)	Stowarzyszenie „Dzieciom Radość”	7.400,00 zł	5.000,00 zł Powiat Miński 2.400,00 zł wkład własny	20 dzieci	50 godz. sesji; poprawa napięcia mięśniowego i równowagi
Hipoterapia „Koń mój przyjaciół” (Ed	Stowarzyszenie „Dzieciom Radość”	7.000,00 zł	4.000,00 zł Powiat Miński 3.000,00 zł	8 dzieci	40 godz. sesji; usprawnianie funkcji

ycja II)			wkład własny		motorycznych
Hipoterapia 2021	Stowarzyszenie „Dzieciom Radość”	10.200,00 zł	7.500,00 zł Powiat Miński 2.700,00 zł wkład własny	10 dzieci	50 godz. sesji; wpływ na sferę emocjonalną i społeczną.
Asystent osób niepełnosprawnych	Stowarzyszenie „Krok Dalej”	22.395,00 zł	Oddział Mazowiecki, PFRON, Miasto Mińsk	5 osób	747 godz. wsparcia indywidualnego (2020)
	 17.130,00 zł	Mazowiecki, Powiat Miński 5 osób 571 godz. wsparcia indywidualnego (2021)
Treningi BOCCIA w ramach projektu ”Przełamać izolację”	Stowarzyszenie „Krok Dalej”	2.000,00 zł	Oddział Mazowiecki, PFRON	5 osób	36 godz. wsparcia; ograniczono przez pandemię (2020).
	 960,00 zł	 4 osoby 16 godz. wsparcia; ograniczono przez pandemię (2021).
Klub Aktywności	Stowarzyszenie „Krok Dalej”	27.710,00 zł	Oddział Mazowiecki, PFRON	5 osób	427 godz. wsparcia; zajęcia zdalne i hybrydowe (2020)
	 36.080,00 zł	 5 osób 620 godz. wsparcia; zajęcia zdalne i hybrydowe (2021).
Zajęcia usprawniające ruchowo Projekty „Przełamać izolację” i „Przyjazna świetlica”	Stowarzyszenie „Krok Dalej”	160.306,00 zł	PFRON, Powiat Miński, Miasto Mińsk	24 osoby	2394 godz. zajęć indywidualnych (2020)
	 146.720,00 zł	Mazowiecki 24 osoby 2096 godz. zajęć indywidualnych (2021)
Zajęcia terapeutyczne/ edukacyjne Projekty „Przełamać izolację” i „Przyjazna świetlica”	Stowarzyszenie „Krok Dalej”	39.900,00 zł	PFRON, Powiat Miński, Miasto Mińsk	12 osób	643 godz. zajęć; część realizowana zdalnie (2020)
	 46.420,00 zł	Mazowiecki 16 osób 755 godz. zajęć; część realizowana

					zdalnie (2021)
Zajęcia artystyczne i muzyczne Projekt „Przełamać izolację”	Stowarzyszenie „Krok Dalej”	8.300,00 zł	Oddział Mazowiecki, PFRON	4 osoby	109 godz. zajęć indywidualnych
Zajęcia terapeutyczno-rehabilitacyjne	Fundacja „Świat Integracji”	25.000,00 zł	20.000,00 zł Powiat Miński 5.000,00 zł wkład własny	6 osób	Wsparcie rodzin, poprawa sprawności ruchowej i ogólnego stanu zdrowia podopiecznych
Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – Moduł IV	PCPR w Mińsku Mazowieckim	10.388,00 zł	PFRON	(brak danych)	W czasie pandemii świadczone było wsparcie psychologiczne oraz prowadzone były konsultacje psychologiczne w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim

Zrealizowane projekty stworzyły dla podopiecznych kompleksowy system wsparcia, który w trudnym okresie pandemii pozwolił im uniknąć izolacji i regresu sprawności. Dzięki tysiącom godzin indywidualnych terapii, asystentury oraz innowacyjnym formom zajęć, takim jak hipoterapia czy treningi sportowe, uczestnicy zyskali realną szansę na zwiększenie swojej samodzielności i poprawę kondycji fizycznej. Działania te nie tylko usprawniły ich motorykę i funkcjonowanie w codziennym życiu, ale przede wszystkim zapewniły niezbędną stabilizację emocjonalną i poczucie przynależności do grupy. Programy te skutecznie zamieniły bierne czekanie na pomoc w aktywny proces rehabilitacji i integracji, budując u podopiecznych poczucie własnej wartości oraz dając ich rodzinom realne odciążenie i profesjonalne wsparcie w opiece.

Cel strategiczny nr 6: Większy dostęp do dóbr i usług pozwalających na pełne uczestnictwo w życiu społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym, rekreacji i turystyce.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim w ramach zadań ustawowych realizuje ze środków PFRON dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

ROK	Dorośle osoby niepełnosprawne		Dzieci niepełnosprawne		RAZEM	
	Liczba osób	Środki PFRON	Liczba osób	Środki PFRON	Liczba osób	Środki PFRON
2017	982	73.917,00 zł	416	24.783,00 zł	1398	98.700,00 zł
2018	960	67.764,65 zł	579	32.566,00 zł	1539	100.330,65 zł
2019	1021	76.605,12 zł	537	26.850,00 zł	1558	103.455,12 zł
2020	122	23.708,00 zł	220	12.772,00 zł	342	36.480,00 zł
2021	445	62.768,00 zł	626	32.862,00 zł	1071	95.630,00 zł
2022	608	65.833,00 zł	778	50.949,00 zł	1386	116.782,00 zł

W ramach sportu organizowano różnego rodzaju zawody dotyczące: piłki nożnej, kręgli, hokeja halowego, biegów przełajowych, warszawców oraz szachów. Odnosnie imprez kulturalnych organizowane były koncerty mikołajkowe, festiwale takie jak np. „Wesołe nutki”, warsztaty plastyczne czy też wyjazdy do teatru. Turystyka obejmowała głównie wycieczki i wyjazdowe obozy integracyjne. Natomiast w ramach rekreacji organizowano spotkania integracyjne z okazji Dnia Białej Laski, Dnia Seniora, wigilii oraz pikniki i festyny.

Liczba dofinansowanych działań w zadaniu

ROK	Sport	Kultura	Turystyka	Rekreacja	RAZEM
2017	6	3	6	10	25
2018	5	5	5	9	24
2019	5	2	5	14	26
2020	1	1	2	1	5
2021	3	3	6	4	16
2022	4	2	7	8	21

Zarząd Powiatu Mińskiego w latach 2017-2022 przyznał dotacje z budżetu powiatu na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach: Działanie na rzecz osób niepełnosprawnych.

ROK	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba organizacji pozarządowych	4	5	4	3	4	4
Środki budżetu	29.800,00 zł	30.000,00 zł	40.000,00 zł	37.500,00 zł	50.000,00 zł	55.000,00 zł

powiatu						
---------	--	--	--	--	--	--

Wsparcie działań wolontariatu na terenie powiatu mińskiego realizowane jest poprzez współpracę władz samorządowych z organizacjami pozarządowymi, lokalne fundacje oraz punkty informacyjne. Działania te obejmują zarówno wsparcie finansowe (dotacje), jak i organizacyjne (koordynacja, szkolenia). Powiat Miński regularnie przyjmuje programy współpracy z organizacjami pozarządowymi, które określają zasady wspierania wolontariatu, w tym finansowanie zadań publicznych realizowanych przez wolontariuszy. Zarząd Powiatu Mińskiego powołuje komisje konkursowe do rozpatrywania ofert na realizację zadań publicznych, co jest elementem wsparcia dla organizacji pozarządowych zaangażowanych w wolontariat. Na terenie powiatu działają podmioty aktywnie włączające wolontariuszy, takie jak Fundacja Via Mentis, pracująca z dziećmi i młodzieżą, czy Stowarzyszenie "Krok Dalej", wspierane przez Powiat. W Mińsku Mazowieckim podejmowane są działania mające na celu stworzenie grupy „Miński Wolontariat” oraz opracowanie materiałów promujących tę formę aktywności.

W Powiecie Mińskim wszelkie inwestycje mające na celu budowę nowych, rozbudowę czy też remont istniejących budynków użyteczności publicznej, w tym instytucje kultury są realizowane z myślą o dostępności tych miejsc dla osób niepełnosprawnych. W 2020 roku w GOPS Siennica została wykonana nowa pochylnia dla niepełnosprawnych w Klubie Senior + (kwota: 2.772,67 zł) oraz dokonano modernizacji świetlicy wiejskiej z podjazdem dla niepełnosprawnych (kwota: 8.148,27 zł). W roku 2020 wykonano budowę klatki schodowej wraz z szybem windy w budynku Urzędu Gminy Dębe Wielkie – opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej (kwota: 50.000,00 zł), oraz została wykonana modernizacja budynku urzędu gminy – remont 3 łazienek na I piętrze, w tym jedna dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością (kwota: 49.910,51 zł). W roku 2021 w ramach środków własny miasta Sulejówek zakupiono 2 wózki inwalidzkie dla uczestników Dziennego Domu „Senior +” w Sulejówku. W roku 2021 w ramach środków własnych gminy Latowicz oraz dotacji budżetu państwa w zakresie budowy biblioteki zbudowana została winda dla osób niepełnosprawnych i schodołaz.

W roku 2017 na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy w Mińsku Mazowieckim dla osób chorujących psychicznie prowadzonego przez Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej dokonano zakupu mikrobusu 9-cio miejscowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym jedno stanowisko do kotwiczenia wózka inwalidzkiego dokonano zakupu mikrobusa (kwota: 115.550,00 zł). W 2019 roku dokonano zakupu 9-osobowego samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych z Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Mińsku Mazowieckim (kwota: 80.000,00 zł - dofinansowanie ze środków PFRON, 64.758,70 zł – kwota otrzymana z dotacji z budżetu wojewody). W roku 2020 dokonano zakupu 18 osobowego samochodu dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Zespół Szkół Specjalnych im. Janiny Porazińskiej w Ignacowie za łączną kwotę 173.430,00 zł. Zakup w/w samochodu spowodował zmniejszenie barier transportowych niepełnosprawnym uczniom Zespołu Szkół Specjalnych w Ignacowie, poprzez wykorzystanie pojazdu na cele związane z rehabilitacją społeczną tj. wyrabianie zaradności osobistej oraz pobudzanie aktywności społecznej. W gminie Dębe

Wielkie w roku 2020 wykonano oznakowanie miejsca parkingowego dla osób niepełnosprawnych, które posiadają kartę. Osoby, które mają znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się i posiadają kartę parkingową przeważnie mają zapewnione wolne miejsce, aby zaparkować samochód. Koperta została namalowana w bliskiej odległości od budynku urzędu, banku, poczty czy przedszkola wg odpowiednich wytycznych.

Promowanie twórczości artystycznej i kulturalnej na poziomie powiatu jest kluczowym elementem budowania lokalnej tożsamości, integracji społeczności oraz rozwoju turystyki. Samorządy powiatowe realizują te zadania poprzez szereg działań, w tym organizację wydarzeń, wsparcie finansowe oraz współpracę z instytucjami kultury. Oto główne sposoby promowania twórczości kulturalnej w powiecie: dożynki gminno-parafialne, organizacja dni rodziny, warsztaty teatralne, integracyjne konkursy plastyczne i gawędy, przegląd piosenki dziecięcej i młodzieżowej, integracyjny koncert Mikołajkowy, integracyjny turniej warcabowy, turniej tenisa stołowego, turniej w kręgle, powiatowe biegi przełajowe, piknik integracyjny, impreza plenerowa „Powitanie Lata”, plenerowe warsztaty artystyczne, bale karnawałowe, zabawa Andrzejkowa, integracyjna Droga Krzyżowa, impreza integracyjna „Dzień bez barier”, integracyjna gala twórczości osób niepełnosprawnych, wernisaż wystawy plastycznej „Przez twórczość do zdrowia”, prezentowanie na stronach szkoły oraz Powiatu Mińskiego prac plastycznych uczniów Zespołu Szkół Specjalnych w Ignacowie.

Cel strategiczny nr 7: Usprawnienie systemu wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez zwiększenie aktywności i efektywności działań podmiotów i organizacji z terenu powiatu.

Poprzez czynny udział pracowników samorządowych i przedstawicieli organizacji pozarządowych w szkoleniach z zakresu problematyki osób niepełnosprawnych takich jak: szkolenia pracowników w zakresie nowych form rehabilitacji, szkolenie "Organizacja rodziny w obliczu choroby otępiennej", szkolenia w zakresie technologii – Teleopieka, szkolenia pt. „Ustawa „Za życiem” – jako element wspierający działalność Powiatowych Urzędów Pracy”, udział w II Kongresie Pracodawców Osób Niepełnosprawnych pn. „Kierunki zmian w systemie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych”, szkolenie pt. „Zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz zasada równości szans kobiet i mężczyzn w ujęciu projektów realizowanych z Programu POWER”, szkolenia pracowników w zakresie nowych form terapii zajęciowej, pracy z mieszkańcem trudnym oraz postępowania związanego z procesem planowania indywidualnego wspierania mieszkańca, szkolenie „Przyznawanie pomocy ze środków PFRON – procedury decyzyjnego lub informacyjnego załatwiania wniosku. Uzasadnianie i zaskarżalność rozstrzygnięć”, szkolenia pracowników z zakresu problematyki osób niepełnosprawnych, szkolenia pracowników w zakresie: budowania profesjonalnego kontaktu z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie, motywowania mieszkańców do podejmowania aktywności, form zachowań seksualnych osób niepełnosprawnych intelektualnie, funkcjonowania w DPS w czasie epidemii, praw mieszkańców, kierunkach prowadzonej terapii oraz metod pracy z mieszkańcami została podniesiona świadomość i umiejętności personelu w zakresie zapewnienia osobom niepełnosprawnym bezpieczeństwa, poszanowania

ich godności i wolności osobistej. Udział w konferencji szkoleniowej pt. „Dostępny powiat miński – postulaty na przyszłość” organizowanej przez Fundację Szansa dla Niewidomych oraz udział w konferencji "Zaburzenia poznawcze- kluczowy aspekt schizofrenii" przyniósł pracownikom szereg korzyści edukacyjnych, rozwojowych i społecznych. Od roku 2018 pracownik zajmujący się realizacją zadań w ramach programu „Aktywny Samorząd” sukcesywnie uczestniczył w spotkaniach informacyjnych organizowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pozyskując informacje na temat finansowania ze środków PFRON, które mają na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym, społecznym oraz edukacji. Wsparcie w ramach w/w programu obejmuje m.in. transport, dostęp do technologii, protezy, pomoc w zatrudnieniu oraz rehabilitację.

W ramach podejmowanych wspólnych przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych przez jednostki samorządowe i organizacje pozarządowe cyklicznie do czasu pandemii COVID realizowano przez Dom Pomocy Społecznej św. Józefa w Mieni piknik integracyjny „Śpiewać Każdy Może,„. Założenia w/w pikniku to integracja mieszkańców z pracownikami, rodzinami i mieszkańcami innych jednostek. W gminie Dębe Wielkie w latach 2017 - 2019 organizowano cykl wydarzeń „Dzień bez barier” z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Przedsięwzięcie zostało przygotowane dla osób niepełnosprawnych oraz osób pełnosprawnych, które mają wpływ na życie i rozwój osób z niepełnosprawnością. Swoją działalność w/w wydarzeniu prezentowały następujące organizacje: PCPR w Mińsku Maz., PUP w Mińsku Maz., PŚDS w Mińsku Maz., CKiRON, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, FAR w Warszawie, ZSS im. Janiny Porazińskiej w Ignacowie, ZNSPO „Możesz więcej” w Zglechowie, SPDzN „Możesz więcej” w Mińsku Maz., DPS „Jedlina” w Mieni, Parafialny Zespół Caritas w Dębem Wielkim, GOPS w Dębem Wielkim, GOK w Dębem Wielkim, Młodzieżowa Rada Gminy Dębe Wielkie. W roku 2020 na terenie Gminy Dębe Wielkie zorganizowano dla mieszkańców z niepełnosprawnością akcję „Bezpieczna Paczka” mającą na celu chronić zdrowie i życie osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Członkowie GSKON działającego przy Urzędzie Gminy Dębe Wielkie przygotowali pakunki oraz rozwozili osobiście po domach docierając do ok. 60 mieszkańców z orzeczeniem o niepełnosprawności bądź stopniu niepełnosprawności w torbach bawełnianych - eco, w których znajdowały się artykuły tj. maseczki, rękawiczki, krem do rąk na wysuszone dłonie od płynów, płyn dezynfekujący, chusteczki przeciwbakteryjne, apteczka pierwszej pomocy, termometr, czekolada, herbata. W ramach projektu „Za życiem” Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sulejówku podjęła współpracę z Zespołem Szkół w Ignacowie oraz Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Okuniewie, dzięki czemu większa ilość dzieci została przyjęta na zajęcia terapeutyczne. W roku 2021 w czasie pandemii COVID Gminy z terenu Powiatu Mińskiego pomagały swoim mieszkańcom w gromadzeniu dokumentacji medycznej i składaniu tych dokumentów - wniosku do KRUS lub ZUS celem uzyskania prawa do świadczenia uzupełniającego dla osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji, pomagały osobom niepełnosprawnym i innym w robieniu zakupów, leków, pomagały w formie przekazywania żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, odwiedzając w miejscu

zamieszkania osoby starsze i niepełnosprawne, pomagały w podtrzymywaniu więzi społecznych i emocjonalnych.

Powiatowy Urząd Pracy wspierała działalność organizacji pozarządowych, świadczących usługi na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez pomoc w upowszechnianiu informacji o projekcie unijnym dla osób niepełnosprawnych pn. „Od stażu do angażu” realizowanym przez Fundację Instytut Rozwoju Regionalnego, oraz pn. „Bez barier – aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu”. Powiatowy Urząd Pracy na prośbę realizatorów projektu pt. „Wypracowanie i upowszechnianie, we współpracy z partnerami społecznymi, modelu wsparcia osób niepełnosprawnych w środowisku pracy” zamieścił na swojej stronie informację o prowadzonym badaniu ankietowym, które pozwoli na przeprowadzenie analizy i diagnozy barier w dostępie osób niepełnosprawnych do rynku pracy i zatrudnienia, na prośbę Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych zamieścił na swojej stronie internetowej zaproszenie na giełdę pracy dla osób niepełnosprawnych, która odbyła się 4 grudnia 2018 r. w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie. Na prośbę Fundacji Instytut Rozwoju Regionalnego PUP dwukrotnie zamieszczał na swojej stronie internetowej informację o projekcie pn. „Staże drogą do zatrudnienia na otwartym rynku pracy II”. Na prośbę Fundacji Polskich Niewidomych i Słabowidzących „Trakt” PUP zamieścił na swojej stronie internetowej informację o projekcie pn. „Droga do integracji i samodzielności osób niewidomych i słabowidzących”. Dzięki użyczeniu przez Gminę Siennica budynku po szkole podstawowej w Nowym Zglechowie powstał i zaczął działać Zespół Niepublicznych Specjalnych Placówek Oświatowych „Możesz więcej” prowadzony przez Stowarzyszenie „Możesz więcej”. Jest to placówka oferująca zintegrowaną edukację, terapię i rehabilitację dla dzieci niepełnosprawnych. W skład zespołu wchodzi m.in. szkoła podstawowa specjalna oraz przedszkole specjalne, zapewniające wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb. Placówka specjalizuje się w pomocy dzieciom z różnymi stopniami niepełnosprawności, oferując wsparcie edukacyjne i terapeutyczne.

W 2017 roku powołano Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych na terenie Gminy Dębe Wielkie. Zgodnie z Zarządzeniem nr ZO.0050.75.2018 z dnia 19 lipca 2018r. Wójta Gminy Dębe Wielkie powołano Gminną Społeczną Komisję ds. Osób Niepełnosprawnych w Dębem Wielkim, będącą organem opiniodawczo-doradczym Wójta Gminy. Komisja ma za zadanie: wspierać zadania realizowane przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych, analizować potrzeby osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Dębe Wielkie, inicjować i opracowywać programy służące poprawie warunków życia i integracji społecznej osób niepełnosprawnych, współpracować z jednostkami organizacjami oraz z referatami Urzędu Gminy Dębe Wielkie, podejmować inicjatywy społeczne w obszarze problematyki osób niepełnosprawnych, inicjować i koordynować realizację programów oświatowych, kulturalnych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży będących osobami niepełnosprawnymi, podejmować zadania dot. integracji osób niepełnosprawnych z społecznością lokalną. W roku 2021 Gmina Latowicz podjęła współpracę ze Stowarzyszeniem „Polskie Towarzystwo Osób Niepełnosprawnych” z siedzibą w Łodzi celem pozyskania sprzętu rehabilitacyjnego – balkoników, kul ortopedycznych i rowerku celem użyczenia osobom niepełnosprawnym; pomagano osobom niepełnosprawnym w załatwianiu różnych innych formalności – dokumentów, szeroko rozumiana informacja i przekazywanie informacji.

W roku 2017 w ramach Programu za życiem utworzono wiodący ośrodek koordynacyjno-opiekuńczy w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sulejówku, a w roku 2018 realizowano już program terapii w ramach Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dzieci (w tym dzieci niepełnosprawnych). Od roku 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejówku przystąpił do realizacji programu „Opieka wytchnieniowa” pomagając 16 rodzinom poprzez wsparcie opiekunów osób niepełnosprawnych. W roku 2021 kontynuacja realizacji w/w programu, gdzie pomoc otrzymało 17 rodzin. Natomiast w roku 2022 pomocą zostało objętych 27 rodzin. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2020 i edycja 2021 realizowany był również przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim. Fundacja „Świat Integracji” w Sulejówku na zlecenie Powiatu Mińskiego realizowała program, który skierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagali wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w tym zakresie. Opieka wytchnieniowa miała za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Wsparciem wówczas zostało objętych 13 członków rodzin, opiekunów, którym świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie specjalistycznego poradnictwa. W roku 2022 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przystąpiło do realizacji programu „Opieka wytchnieniowa” w formie pobytu całodobowego dla osoby niepełnosprawnej w placówce wskazanej przez uczestnika w wymiarze 14 dni. Z usług w tej formie skorzystało 50 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. W terminie 01.09.2016r. – 31.08.2018r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało projekt „Czas na zmiany”. W projekcie wzięło udział 9 osób z niepełnosprawnościami (7 kobiet i 2 mężczyźni). W miesiącu sierpniu 2018 r. odbył się Trening pracy (6 kobiet i 2 mężczyźni), uczestnicy/uczestniczki projektu mieli również zorganizowane szkolenia podnoszące kompetencje i kwalifikacje zawodowe m.in. kurs kadry i płace, opiekuna dziecka do lat 3, kurs obsługi wózka widłowego wraz z wymianą butli gazowej i egzaminem UDT, kurs pracownika administracyjnego. Uczestnicy otrzymali zwrot kosztów dojazdu na działania projektowe. Założono równy udział obu płci w działaniach projektowych, nie wykluczono udziału osób niepełnosprawnych. W działaniach informacyjno-promocyjnych wykorzystywano przekazy neutralne ze względu na płeć. Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projektu zadanie realizowane było na przełomie lipca - września 2018 roku. Staż był zorganizowany dla 3 uczestniczek projektu, w ramach zadania zostało opłacone stypendium stażowe, badania lekarskie oraz zwrot kosztów dojazdu na staż. Założono równy udział obu płci w działaniach projektowych, nie wykluczono udziału osób niepełnosprawnych. W działaniach informacyjno-promocyjnych wykorzystywano przekazy neutralne ze względu na płeć. W miesiącu wrzesień odbyło się wyjście integracyjne uczestników/uczestniczek projektu oraz ich najbliższego otoczenia oraz osób zaangażowanych w realizację projektu do: 1) kina, 2) na kręgle i bilard w ramach spotkania zorganizowany był poczęstunek, 3) na kabaret. W działaniach informacyjno-promocyjnych wykorzystywano przekazy neutralne ze względu na płeć. Założono udział obu płci w działaniach projektowych, nie wykluczono udziału osób z niepełnosprawnościami.

Powiatowy Urząd Pracy jako partner uczestniczył w realizacji projektu dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Szansa na lepsze jutro”, którego liderem był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Halinowie. Celem projektu była integracja osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, ukierunkowana na aktywizację społeczno-zawodową ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych oraz osób korzystających z programu PO PŻ. Wsparciem objęto 14 uczestników projektu. W roku 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Halinowie przystąpił do projektu „Szansa na lepsze jutro”. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Dzięki projektowi uczestnicy, w tym osoby niepełnosprawne nabywały umiejętności pełniejszego i bardziej aktywnego udziału w życiu społecznym, nastąpiło podwyższenie samooceny i poczucia własnej wartości, odkryto własnych możliwości. Projekt „Szansa na lepsze jutro”. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu kontynuowany był roku 2021.

Organem opiniodawczo – doradczym Starosty jest Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych, która została powołana Zarządzeniem Nr 34/2003 Starosty Mińskiego z dnia 30 lipca 2003 roku. Kadencja Rady trwa 4 lata. Zarządzeniem Nr 40/23 z dnia 10 października 2023 r. został powołany nowy skład osobowy członków Rady szóstej kadencji, której skład został zmieniony zarządzeniem Starosty Mińskiego Nr 67/25 z dnia 12 września 2025 r. Głównym celem spotkań Rady było wydanie opinii w sprawie podziału i przesunięć środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na poszczególnych zadaniach z algorytmu. Rada spotykała się również w celu wydania opinii w ważnych sprawach dotyczących osób niepełnosprawnych.

Liczba obrad Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych:

ROK	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba obrad	4	4	5	6	5	7

Podstawą programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych było nie tylko wypełnienie ustawowego zobowiązania, ale również wypracowanie długofalowych kierunków działań prowadzących do zbudowania efektywnego systemu lokalnej polityki na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin, którego celem było zapewnienie możliwie pełnego i równoprawnego uczestnictwa osób z różnego rodzaju dysfunkcjami w życiu społecznym oraz podniesienia świadomości społecznej mieszkańców.

Niniejsze sprawozdanie zawiera podsumowanie postępów rzeczowo-finansowych oraz stopień realizacji celów założonych w Programie w latach 2017-2022.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Mińsku Mazowieckim

Renata Małecka

